

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

АНТОН ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Основи наукових досліджень

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма: «Міжнародні відносини»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: канд. юрид. наук, доц. Олена ДОЦЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “26” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Людмила НОВІКОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми

«Міжнародні відносини»

(підпис)

Євгенія СОЛОВИХ
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2020 року № 1

Голова науково - методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів базових знань з теоретичних засад наукових досліджень, а також готовності до проведення самостійних наукових досліджень та вироблення практичних умінь та навичок організації проведення наукових досліджень у галузі міжнародних відносин, необхідних для розв'язання складних теоретичних та практичних задач і проблем під час їх майбутньої професійної діяльності у сфері міжнародних відносин, міжнародного співробітництва та зовнішньої політики з фаховим акцентом на міжнародні відносини.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК5. Здатність самостійно досліджувати проблеми міжнародних відносин, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

<u>1.5. Характеристика навчальної дисципліни</u>	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
2-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
Індивідуальні завдання	
- год.	

Заплановані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми матриця відповідності освітнього компонента **ОК6. «Основи наукових досліджень»**, методів навчання та форм оцінювання, які використовуються, програмним результатам навчання, визначеним освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини».

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН5. Розуміти процес опису та оцінювання міжнародної ситуації, використання різних джерел інформації про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.	Пояснювально-ілюстративний, пояснювально-рецептивний, репродуктивний, проблемний виклад, евристичний, проблемно-пошуковий, дослідницький, метод оволодіння новими знаннями, методи стимулювання інтересу до навчання, методи контролю та корекції за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.	Підготовка відповідей за навчальними питаннями теми та усне опитування та навчальної дискусії; виконання тестових завдань; підготовка та захист презентацій доповідей; підготовка логіко-структурних схем; виправлення помилок у реченнях та словосполученнях слів; визначення стилю мови текстів; аналіз та визначення методів наукової статті та навчальна дискусія за науковою статтею; групова робота з розробки програми гуртка та її захист; підготовка та захист есе; виправлення помилок у списку джерел, їх перевірка та обговорення; розроблення, презентація та обговорення розроблених плану та вступу кваліфікаційної роботи бакалавра.
РН6. Розуміти принципи використання теоретичних знань з міжнародних відносин, зовнішньої політики, 9 міжнародної безпеки та конфліктів, міжнародної регіоналістики при вирішенні практичних завдань.	-/-	-/-
РН10. Збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав.	-/-	-/-
РН12. Проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів.	-/-	-/-

РН13. Аналізувати та оцінювати концептуальні підходи до вирішення проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.	-/-	-/-
РН18. Здійснювати самостійні індивідуальні та групові дослідження в сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, регіонознавства та міжнародних комунікацій, готувати та оприлюднювати звіти про результати досліджень.	-/-	-/-

Здобувачі повинні **знати**:

- поняття про науку та її розвиток, класифікації наук, загальні положення наукознавства;
- організаційну структуру науки в Україні, систему вищої освіти, поняття міжнародного співробітництва вчених;
- поняття наукового дослідження, а також поняття, мету, завдання та форми науково-дослідної роботи здобувачів;
- особливості наукової мови та мовного етикету в науковій діяльності;
- особливості інформаційного забезпечення наукових досліджень;
- поняття академічної доброчесності, види порушень та відповідальності за порушення;
- поняття методології, методики та методів наукових досліджень, систему методів наукових досліджень;
- порядок вибору напрямку наукового дослідження та етапи його проведення;
- основи систематизації та пошуку інформації в традиційних, електронних та Інтернет-бібліотеках при проведенні наукових досліджень;
- правила складання бібліографічних посилань та оформлення списку використаних джерел, міжнародні стилі цитування та посилання в наукових дослідженнях;
- загальні вимоги щодо оформлення результатів наукових досліджень (реферату, курсової та дипломної роботи, наукової статті, тез наукової доповіді та ін.), особливості усної передачі інформації про результати наукової діяльності.

Здобувачі повинні **вміти**:

- проводити науково-дослідну роботу, що включається в навчальний процес та що виконується здобувачами в позанавчальний час;
- визначати тексти наукового стилю, визначати їх лексичні, фразеологічні, морфологічні та синтаксичні особливості;
- працювати з інформаційними ресурсами науково-технічної інформації;
- використовувати загальнонаукові та конкретнонаукові методи наукових досліджень;
- обирати та формулювати тему наукового дослідження, обґрунтовувати її актуальність;
- визначати та формулювати мету та завдання наукового дослідження та обирати оптимальні шляхи їх досягнення і розв'язання;
- визначати та формулювати об'єкт та предмет наукового дослідження;
- працювати із джерелами наукової інформації, здійснювати пошук інформації в традиційних, електронних та Інтернет-бібліотеках;

- підводити підсумки наукового дослідження, формувати висновки і науково обґрунтовані рекомендації, прогнози, проекти змін за результатами проведення наукового дослідження;
- правильно складати бібліографічні посилання та оформлювати список використаних джерел відповідно до чинних вимог;
- правильно змістовно, стилістично та структурно оформлювати результати проведення наукових досліджень, визначати їх практичну значущість та новизну;
- вести наукову дискусію, будувати аргументацію, усно передавати інформацію про результати наукової діяльності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади наукових досліджень

Тема 1. Поняття про науку

Наука як особлива форма людської діяльності. Виникнення і розвиток науки. Основний продукт мета та функції науки. Структура науки. Поняття, завдання та розділи наукознавства. Класифікація наук.

Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні

Законодавство України про наукову діяльність, вищу освіту, підготовку та атестацію наукових кадрів. Організаційна структура науки в Україні. Система вищої освіти в Україні. Міжнародне співробітництво вчених. Наукові школи.

Тема 3. Поняття наукового дослідження та науково-дослідної роботи

Поняття та класифікація наукових досліджень. Поняття, мета, завдання та форми науково-дослідної роботи здобувачів. Етичні принципи та норми наукової діяльності.

Тема 4. Особливості наукової мови

Науковий стиль української мови. Мовні засоби наукового стилю. Текст як форма існування наукових знань. Особливості мовного етикету в науковій діяльності.

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Поняття, види та ознаки інформації. Види інформаційного забезпечення наукових досліджень. Основні види видань, передбачені Національним стандартом України ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять».

Тема 6. Обмеження використання авторської інформації при проведенні наукових досліджень

Поняття авторського права. Поняття академічної доброчесності. Використання антиплагіатних систем для забезпечення академічної доброчесності у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Тема 7. Методологія наукових досліджень

Поняття та функції методології наукових досліджень. Поняття методу наукового дослідження та його основні риси. Система методів наукового дослідження. Загальнонаукові методи наукових досліджень. Конкретнонаукові методи наукових досліджень.

Розділ 2. Організація проведення наукових досліджень

Тема 8. Систематизація та основи пошуку інформації в традиційних, електронних та Інтернет-бібліотеках при проведенні наукових досліджень

Бібліотека як інтелектуальний центр суспільства. Основи пошуку джерел наукової інформації у бібліотеці. Загальна характеристика Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Основи пошуку джерел наукової інформації в електронних та Інтернет-бібліотеках.

Тема 9. Вибір напрямку наукового дослідження та етапи його проведення

Розроблення програми наукового дослідження. Наукова проблема та тема наукового дослідження. Об'єкт та предмет наукового дослідження. Мета і завдання дослідження. Складання плану дослідження, розроблення методології дослідження та обґрунтування наукових гіпотез. Пошук та збір наукової інформації. Аналіз та інтерпретація наукової інформації. Підведення підсумків наукового дослідження.

Тема 10. Оформлення результатів наукових досліджень

Поняття результатів наукового дослідження та основні вимоги до них. Сутність наукової публікації, її основні види. Особливості усної передачі інформації про результати наукової діяльності. Дискусія як форма апробації наукового дослідження.

Тема 11. Правила складання бібліографічних посилань та оформлення списку використаних джерел

Національний стандарт України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Види бібліографічних посилань та правила їх складання. Національний стандарт ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових дослідженнях.

Тема 12. Загальні вимоги щодо підготовки, оформлення та захисту курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра

Поняття, основні та загальні вимоги щодо змісту курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра. Основні етапи підготовки курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра. Структура та технічне оформлення курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра. Підготовка до захисту та захист курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п/с	лаб.	інд.	с. р.		л	п/с	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні засади наукових досліджень												
Тема 1. Поняття про науку	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-

Тема 3. Поняття наукового дослідження та науково-дослідної роботи	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Особливості наукової мови	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Обмеження використання авторської інформації при проведенні наукових досліджень	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Методологія наукових досліджень	14	4	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 1	60	16	16	-	-	28	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Систематизація та основи пошуку інформації в традиційних, електронних та Інтернет-джерелах при проведенні наукових досліджень	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Вибір напрямку наукового дослідження та етапи його проведення	14	4	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Оформлення результатів наукових досліджень	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Правила складання бібліографічних посилань та оформлення списку використаних джерел	15	4	4	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Загальні вимоги щодо підготовки та оформлення курсової та дипломної роботи	15	4	4	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 2	60	16	16	-	-	28	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	32	32	-	-	56	-	-	-	-	-	-

4. Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття про науку	2
2	Організація наукової діяльності в Україні	2
3	Поняття наукового дослідження та науково-дослідної роботи	2

4	Особливості наукової мови	2
5	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2
6	Обмеження використання авторської інформації при проведенні наукових досліджень	2
7	Методологія наукових досліджень	4
8	Систематизація та основи пошуку інформації в традиційних, електронних та Інтернет-бібліотеках при проведенні наукових досліджень	2
9	Вибір напрямку наукового дослідження та етапи його проведення	4
10	Оформлення результатів наукових досліджень	2
11	Правила складання бібліографічних посилань та оформлення списку використаних джерел	4
12	Загальні вимоги щодо підготовки та оформлення курсової та дипломної роботи	4
Разом		32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття про науку. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей; підготувати логіко-структурні схеми.	4
2	Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей; підготувати логіко-структурну схему.	4
3	Тема 3. Поняття наукового дослідження та науково-дослідної роботи. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей.	3
4	Тема 4. Особливості наукової мови. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; визначити стиль мови текстів.	4
5	Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей; підготувати логіко-структурну схему.	4
6	Тема 6. Обмеження використання авторської інформації при проведенні наукових досліджень.	3

	<i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей.	
7	Тема 7. Методологія наукових досліджень. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; підготувати логіко-структурну схему; проаналізувати та визначити методи наукової статті.	6
8	Тема 8. Систематизація та основи пошуку інформації в традиційних, електронних та Інтернет-бібліотеках при проведенні наукових досліджень. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей.	3
9	Тема 9. Вибір напрямку наукового дослідження та етапи його проведення. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; поділитися на групи та розробити програми гуртка.	6
10	Тема 10. Оформлення результатів наукових досліджень. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей; підготувати есе.	5
11	Тема 11. Правила складання бібліографічних посилань та оформлення списку використаних джерел. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; виправити помилки у списку джерел.	7
12	Тема 12. Загальні вимоги щодо підготовки та оформлення курсової та дипломної роботи. <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; розробити план та вступ кваліфікаційної роботи бакалавра.	7
Разом		56

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи контролю

Поточний контроль знань здобувачів проводиться на семінарському та практичному занятті у формі усного опитування та навчальної дискусії, виконання тестових завдань, захисту презентацій доповідей; виправлення помилок у реченнях та словосполученнях слів; навчальної дискусії за науковою статтею; захисту групової роботи з розробки програми гуртка; захисту есе; перевірки та обговорення виправлення

помилки у списку джерел; презентації та обговоренні розроблених плану та вступу кваліфікаційної роботи бакалавра тощо.

Сума балів за виконання завдань на семінарському занятті складає:

Тема 1 – 0,5 бала: захист презентацій доповідей – 0,5 бала.

Тема 2 – 1 бал: захист презентацій доповідей – 1 бал.

Тема 3 – 1,5 бала: захист презентацій доповідей – 0,5 бала; виконання тестових завдань – 1 бал.

Тема 4 – 1 бал: виправлення помилок у реченнях та словосполученнях слів – 1 бал;

Тема 5 – 1 бал: захист презентацій доповідей – 1 бал.

Тема 6 – 2 бали: захист презентацій доповідей – 1 бал; виконання тестових завдань – 1 бал.

Тема 7 – 2 бали: виконання тестових завдань – 1 бал; навчальна дискусія за науковою статтею – 1 бал.

Тема 8 – 4 бали: захист презентацій доповідей – 1 бал; виконання тестових завдань – 3 бали.

Тема 9 – 3 бали: захист групової роботи з розробки програми гуртка – 1 бал; виконання тестових завдань – 2 бали.

Тема 10 – 3 бали: захист презентацій доповідей – 1 бал; виконання тестових завдань – 1 бал; захист есе – 1 бал.

Тема 11 – 2 бали: захист презентацій доповідей – 1 бал; перевірка та обговорення виправлення помилок у списку джерел – 1 бал.

Тема 12 – 1 бал: презентація та обговорення розроблених плану та вступу кваліфікаційної роботи бакалавра – 1 бал.

Поточний контроль самостійної роботи здобувачів проводиться у формі підготовки відповідей за навчальними питаннями теми, підготовки презентацій доповідей; підготовки логіко-структурних схем; визначення стилю мови текстів; аналізу та визначення методів наукової статті; групової роботи з розробки програми гуртка; підготовки есе; виправлення помилок у списку джерел; розроблення плану та вступу кваліфікаційної роботи бакалавра.

Сума балів за виконання завдань для самостійної роботи здобувачів складає:

Тема 1 – 2,5 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; підготовка презентацій доповідей – 0,5 бала; підготовка логіко-структурної схеми – 0,5 бала (за кожну схему).

Тема 2 – 3 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; підготовка презентацій доповідей – 1 бал; підготовка логіко-структурної схеми – 1 бал.

Тема 3 – 1,5 бала: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; підготовка презентацій доповідей – 0,5 бала.

Тема 4 – 2 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; визначення стилю мови текстів – 1 бал.

Тема 5 – 3 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; підготовка презентацій доповідей – 1 бал; підготовка логіко-структурної схеми – 1 бал.

Тема 6 – 2 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; підготовка презентацій доповідей – 1 бал.

Тема 7 – 4 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; підготовка логіко-структурної схеми – 1 бал; аналіз та визначення методів наукової статті – 2 бали.

Тема 8 – 2 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; підготовка презентацій доповідей – 1 бал.

Тема 9 – 4 балів: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; групова робота з розробки програми гуртка – 3 бали.

Тема 10 – 3 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; підготовка презентацій доповідей – 1 бал; підготовка есе – 1 бал.

Тема 11 – 6 балів: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; підготовка презентацій доповідей – 1 бал; виправлення помилок у списку джерел – 4 бали.

Тема 12 – 5 балів: підготовка відповідей за навчальними питаннями теми – 1 бал; розроблення плану та вступу кваліфікаційної роботи бакалавра – 4 бали.

Сума балів за результатами поточного контролю може сягати 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Вміст залікового білета й оцінювання відповідей на заліку: 60 тестових завдань. Максимальна кількість балів – 40.

У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0 балів).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти залік **у такій самій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Основи наукових досліджень» <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2117>.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Залікова робота	Сума	
Розділ 1						Розділ 2								Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	60	40	100
3	4	3	3	4	4	6	6	7	6	8	6			

T1, T2 ... – теми розділів.

Критерії оцінки успішності та результатів навчання

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є рівень засвоєння знань та набуття навичок на лекціях та семінарських заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність здобувача засвоювати категорійний апарат, вміння орієнтуватися у сучасних подіях в світі і державі, навички узагальненого мислення, логічність та повноту засвоєння навчального матеріалу, навички творчого підходу до вирішення поставлених завдань, активність роботи на семінарських заняттях, рівень знань за результатами опитування на семінарських заняттях, самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань.

Розрахункова шкала для оцінювання роботи здобувачів на семінарських заняттях:

Кількість балів	Критерії оцінювання
52–60	Систематичне відвідування лекцій та семінарських (практичних) занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного семінарського заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
44–51	Систематичне відвідування лекцій та семінарських (практичних) занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до

	кожного семінарського заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал
37–43	Наявність пропущених лекцій та семінарських (практичних) занять, відпрацювання тем пропущених семінарських занять, виконання завдань до кожного семінарського заняття, активна робота на семінарських заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
29–36	Наявність пропущених лекцій та семінарських (практичних) занять, відпрацювання тем пропущених та семінарських занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21–28	Несистематичне відвідування лекцій та семінарських (практичних) занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених семінарських занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
13–20	Епізодичне відвідування лекцій та семінарських (практичних) занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та семінарських занять, епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на семінарських заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6–12	Систематичні пропуски лекцій та семінарських (практичних) занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та семінарських занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на семінарських заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0–5	Систематичні пропуски лекцій та семінарських (практичних) занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та семінарських занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на семінарських заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Результати оцінювання роботи здобувачів фіксуються у відповідній відомості.

Здобувачі, які були відсутні на лекції чи семінарському занятті або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою. Для

відпрацювання здобувач зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

До заліку допускаються здобувачі, які були присутніми не менш ніж на 70% занять з навчальної дисципліни, враховуючи відпрацьовані, та набрали не менш, ніж 25 балів.

Оцінювання знань та умінь здобувачів при підсумковому контролі здійснюється відповідно до наступних критеріїв:

Кількість балів	Критерії оцінювання
40	Здобувач правильно відповів на всі тестові питання.
30	Здобувач правильно відповів на не менш, ніж 75 % тестових питань.
20	Здобувач правильно відповів на не менш, ніж 50 % тестових питань.
10	Здобувач правильно відповів на не менш ніж 25 % тестових питань.
0	Здобувач не відповів на жодне з тестових питань.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	

9. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. (поточна редакція від 30.09.2016). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 20.08.2019).
2. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 20.08.2019).
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 20.08.2019).
4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 20.08.2019).
5. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 20.08.2019).
6. Про затвердження Положення про Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України: Указ Президента України від 08.04.2011 року № 437/2011. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437/2011> (дата звернення: 20.08.2019).
7. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 року № 3792-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення: 20.08.2019).
8. Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу: Закон України від 07.02.2002 р. № 3065-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3065-14> (дата звернення: 20.08.2019).

9. Про утворення Національної ради України з питань розвитку науки і технологій: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2017 р. № 266. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF> (дата звернення: 20.08.2019).

10. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти): Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF> (дата звернення: 20.08.2019).

11. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF> (дата звернення: 20.08.2019).

12. Статут Національної академії наук України: Статут Національної академії наук України від 05.04.2002 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001550-02> (дата звернення: 20.08.2019).

13. Про введення в дію рішення Вченої ради з питання «Про затвердження Порядку проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів іншої освіти на наявність запозичень з інших документів»: Наказ ХНУ імені В.Н. Каразіна від 18.05.2018 року № 0204-1/263. URL.: <http://www.univer.kharkov.ua/images/perevirka-praci.pdf> (дата звернення: 20.08.2019).

14. Про введення в дію Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: Наказ ХНУ імені В.Н. Каразіна від 14.05.2015 року № 0501-1/173. URL.: http://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf (дата звернення: 20.08.2019).

15. Національний стандарт України. «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять». ДСТУ 3017:2015. Видання офіційне. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 38 с. URL: http://lib.zsmu.edu.ua/upload/intext/dstu_3017_2015.pdf (дата звернення: 20.08.2019).

16. Національний стандарт України. «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». ДСТУ 8302:2015. Видання офіційне. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 15 с. URL: http://lib.pu.if.ua/files/DSTU_3582_2013%20%D0%A1%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B2%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%8E%20%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8E.pdf (дата звернення: 20.08.2019).

17. Національний стандарт України. «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила». ДСТУ 3582:2013. Видання офіційне. К.: Мінекономрозвитку України, 2014. 16 с. URL: <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf> (дата звернення: 20.08.2019).

18. Національний стандарт України. «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Видання офіційне. К.: Держспоживстандарт України, 2016. 47 с. URL: <https://zounb.zp.ua/resourse/GOST/index.html> (дата звернення: 20.08.2019).

Основна література:

1. Артюх С. Ф., Лізан І. Я., Голопоров І. В., Несторук Н. А. Основи наукових досліджень. Харків : УПА, 2006. 277 с.

2. Білоусова Т. П., Маркітантов Ю. О. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Кам'янець-Подільський держ. ун-т. Кам'янець-Подільський, 2004. 120 с.
3. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник для бакалаврів, магістр. і асп. екон. спец. вищ. навч. закл. освіти. Київ: АБУ, 2002. 480 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. Київ : Кондор, 2006. 206 с.
5. Курсові і дипломні роботи студентів у системі роботи з науковою літературою : Метод. вказівки до написання курсових і дипломних робіт для студ. усіх спец. денної форми навч. / Л. М. Двірна (уклад.). Черкаси : ЧІТІ 2007. 16 с.
6. Макеева О. А., Ломачинська І. А., Грінченко А. Ю. Методичні вказівки по написанню оформленню та захисту курсових випускних дипломних і магістерських робіт. Одеса, 2005. 47 с.
7. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. / Рек. МОН. Київ : Ліра-К, 2013. 336 с.
8. Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В. Основи наукових досліджень: підручник. К. : Знання, 2007. 270 с.
9. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2007. 254 с.
10. Цехмістрова Г. С. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України; 2-ге вид., допов. Київ : Вид. дім «Слово», 2012. 349 с.

Допоміжна література:

1. Баскаков А. Я., Туленков Н. В. Методология научного исследования : учеб. пособие. / Отв. ред. Дроздецкая М. В. Киев : МАУП, 2002. 216 с.
2. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
3. Гаркуша Н. М., Польова Т. В. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі; 2-ге вид., випр. і допов. Харків : ХДУХТ, 2013. 161 с.
4. Голіков В. А., Козьмїних М. А., Онищенко О. А. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Одес. нац. морська акад. Одеса : ОНМА, 2014. 163 с.
5. Грабинський І. М. Курсові та дипломні роботи : метод. реком. до написання та основні вимоги до оформленн. Львів : ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка 2003. 43 с.
6. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / Ред. Попсуєнко Ю. Г. Київ : Центр навч. літератури, 2004. 212 с.
7. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження : навч. посіб. Київ : Міленіум, 2005. 186 с.
8. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / 5-е вид. Київ : ВД «Професіонал» 2007. 240 с.
9. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / 2-ге вид., випр. та доп.; Рек. МОН. Київ : ЦУЛ, 2011. 144 с.
10. Лудченко А. А., Примах Т. А. Основы научных исследований : учеб. пособие. / Под ред. Лудченко А. А. Київ : Знання, 2000. 114 с.
11. Макогон Ю. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. 2-ге вид. / Ю. В. Макогон.— Донецьк : Альфа-прес, 2007. 144 с.
12. Матвієнків С. М. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / Рек. МОН. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. у-нт ім. В. Стефаника, 2010. 84 с.

13. Матвієнків С. М. Написання та захист бакалаврської кваліфікаційної роботи / 2-е вид., перероб. і доп. Івано-Франківськ : Вид.-дизайн. відділ ЦІТ Прикарпат. нац. ун-ту імені Василя Стефаника, 2008. 48 с.
14. Матвієнків С. М. Дипломна та магістерська роботи як кваліфікаційне дослідження. Івано-Франківськ : Вид.-дизайн. відділ ЦІТ Прикарпат. нац. ун-ту імені Василя Стефаника, 2013. 67 с.
15. Лівінський О. М., Курок О. І., Гридякін В. О., Зінченко В. П. Методологія і методи наукових досліджень : навч. посіб. / за ред. О. М. Лівінського; М-во науки і освіти, молоді та спорту України, Глухів. нац. пед. ун-т ім. О. Довженка. Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. 173 с.
16. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : навч. Посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
17. Назаренко І. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студ. ВНЗ / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2014. 123 с.
18. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського; Рек. МОН. Київ : ЦУЛ, 2010. 352 с.
19. Основи наукових досліджень : навч. підручник / за ред. В. І. Саюк, Є. Р. Чернишової. Київ : Педагогічна думка, 2012. 144 с.
20. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: навч. посіб. / Я. Я. Чорненький., Н. В. Чорненька, С. Б. Рибак та ін. К. : Професіонал, 2006. 208 с.
21. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. Київ : Центр навч. літератури, 2003. 116 с.
22. Петрук В. Г., Володарський Є. Т., Мокін В. Б. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Вінниця : Універсум-Вінниця, 2006. 144 с.
23. Сабитов Р. А. Основы научных исследований : учеб. пособ. Челябинск, 2002. 140 с.
24. Свердан М. М., Свердан М. Р. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Чернівці : Рута, 2006. 352 с.
25. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень / 2-ге вид, перер. і доп. Київ : Знання, 2007. 317 с.
26. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій : навч. посіб. / Рек. МОН. Київ : Академвидав, 2005. 208 с.
27. Добронравова І. С., Сидоренко Л. І. Філософія та методологія науки: підручник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2008. 223 с.
28. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / 7-ме вид., стер. Київ : Знання, 2011. 310 с.
29. Шишка Р. Б. Організація наукових досліджень та підготовки магістерських і дисертаційних робіт : навч. посіб. Харків : Еспада, 2007. 368 с.
30. Эко Умберто. Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки: Учебно-методическое пособие / Пер. с ит. Е. Костюкович; 2-е изд. М.: Книжный дом «Университет», 2003. 240 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України — www.zakon1.rada.gov.ua.
2. Міністерство закордонних справ - <http://mfa.gov.ua/ua>
3. Міністерство юстиції - <https://minjust.gov.ua/ua>
4. Конституційний Суд України - <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>
5. Організація Об'єднаних Націй - <http://www.un.org/>
6. Європейський суд з прав людини - <http://echr.coe.int/>

7. Європейський союз - <http://eeas.europa.eu/>
8. Організація з безпеки та співробітництва в Європі - <http://www.osce.org/>
9. Рада Європи - <http://www.coe.int/web/portal/home>
10. Управління Верховного комісара ООН з прав людини - <http://www.ohchr.org/>
11. Національна парламентська Бібліотека України - <http://www.nplu.org/>
12. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського — www.nbuv.gov.ua
13. Київська центральна міська публічна бібліотека ім. Лесі Українки — <http://lucl.lucl.kiev.ua>
14. Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна — <http://www.univer.kharkov.ua>
15. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка — <http://korolenko.kharkov.com>

10. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle проводяться практичні, індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та практичних занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборотою відвідування ЗВО здобувачам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **залік** **дистанційно** **на** **платформі** **Moodle** <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2117>.

11. Перелік питань до заліку

Заліковий білет містить 60 тестових завдань.

Питання для підготовки:

1. Виникнення і розвиток науки.
2. Поняття, мета, завдання та функції науки.
3. Розділи наукознавства та їх характеристика.
4. Класифікація наук.
5. Організаційна структура науки в Україні.
6. Система вищої освіти в Україні.
7. Характеристика основних секторів організації науки в Україні.
8. Рівні та ступені (кваліфікації) вищої освіти, їх характеристика.
9. Поняття та класифікація наукових досліджень.
10. Поняття, мета, завдання та форми науково-дослідної роботи здобувачів.
11. Науково-дослідна робота здобувачів, що включається в навчальний процес.
12. Науково-дослідна робота здобувачів, що виконується здобувачами в позанавчальний час.
13. Етичні принципи та норми наукової діяльності.
14. Характерні риси наукового стилю української мови та його підстилів.
15. Мовні засоби наукового стилю.

16. Особливості лексики та фразеології наукового стилю.
17. Особливості мовного етикету в науковій діяльності.
18. Текст як форма існування наукових знань.
19. Поняття, види та ознаки інформації.
20. Основні види видань, передбачені Національним стандартом України ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять».
21. Об'єкти авторського права.
22. Види інформаційного забезпечення наукових досліджень (професійна інформаційна комунікація, пізнавальність інформації, зміст інформаційного забезпечення).
23. Особисті немайнові та майнові права автора на твір.
24. Види порушень академічної доброчесності, їх характеристика.
25. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності.
26. Поняття, функції та рівні методології наукових досліджень.
27. Система загальнонаукових методів наукових досліджень.
28. Співвідношення між методологією, методикою та методами дослідження.
29. Методи наукових досліджень, які використовуються у галузі знань 29 «Міжнародні відносини».
30. Загальна характеристика Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.
31. Класифікаційні інформаційно-пошукові мови.
32. Вербальні інформаційно-пошукові мови.
33. Поняття та види бібліотечних каталогів.
34. Види бібліотек.
35. УДК та ББК.
36. Розроблення програми наукового дослідження.
37. Обґрунтування наукових гіпотез та їх перевірка.
38. Наукова проблема та тема наукового дослідження.
39. Об'єкт та предмет наукового дослідження.
40. Формулювання мети і завдань наукового дослідження.
41. Етапи пошуку та збору наукової інформації.
42. Основи пошуку джерел наукової інформації в електронних та Інтернет-бібліотеках.
43. Основні вимоги до результатів наукових досліджень.
44. Форми звітності, апробації та впровадження результатів наукових досліджень.
45. Функції наукової публікації.
46. Порядок роботи з джерелами наукової інформації. Виписка, анотація, конспект.
47. Особливості усної передачі інформації про результати наукової діяльності.
48. Дискусія як форма апробації наукового дослідження.
49. Помилки при проведенні наукової дискусії.
50. Загальні правила оформлення бібліографічних описів джерел відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
51. Загальні правила оформлення бібліографічних описів джерел відповідно до Національного стандарту України ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».
52. Поняття та особливості складання внутрішньотекстового, підрядкового та позатекстового бібліографічних посилань відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

53. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових дослідженнях.
54. Загальні вимоги до підготовки та оформлення наукових статей.
55. Загальні вимоги до підготовки та оформлення наукової монографії.
56. Загальні вимоги до підготовки та оформлення реферату.
57. Загальні вимоги до підготовки та оформлення тез наукової доповіді.
58. Основні вимоги до структури та технічного оформлення курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра.
59. Поняття та основні етапи підготовки курсової роботи.
60. Поняття, підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи бакалавра.